

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Boni Et Perfecti Regiminis

Binet, Étienne

Mainz, 1675

Cap. VI. An Prælati possit satisfacere omnibus, & id debeat desiderare

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50077](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50077)

CAPUT SEXTUM.

An Prælati possit satisfacere omnibus, & id debeat desiderare?

Profectò magna impotentia, & temeritas nimis grandis est, quod aliquis sibi imaginetur, se id posse facere, quod nemo ne quidem ipsemet Christus unquam fecit. Possumus quidem optare sinceram intentionem hoc faciendi, & laborare, ne aliquem contristemus; possumus quidem ex sensu omnium sapientum facere, quod debemus; possumus quidem gratificari omnibus bonis, & probis; sed cum juxta sapientem numerus stultorum sit infinitus; quomodo aliquis omnibus his capitibus satisfaciet? Quod si tua beneficias, stulti te perstringent. Si tua male facias, sapientes te condemnabunt. Si nec bene, nec male tuum officium exequaris, utriusque te irridebunt. Ego clarè tibi volo ostendere, hanc rem non posse fieri sine miraculo, & esse quasi impossibilem, aut si sit possibilis, nescio an ad

E 4 majus

majus nostrum commodum in hoc mundo debeat desiderari.

I. Et quidem primò dantur aliqua capita, quæ sunt propriè Antipodes, quæ habent spiritum contradictionis, & naturaliter se omnibus opponunt. Facias quidquid velis, semper habent aliquid, quod reponant. Quamvis faceres miracula, illa traducunt, velut incantationes, aut illusiones, & dicent, hæc non esse aliud quàm hypocrisin, ut quis suo intento fruatur. Et edic quaeso, quomodo pacabis hos spiritus adeo malignos, qui sibi ipsis satisfacere nequeunt, & majori parte temporis nesciunt, quid velint?

II. Quamvis sis valde prudens, & in tuis actionibus circumspectus: quamvis tua verba examines ad lancem sapientiæ; quomodo contentabis tot inquieta cerebrata, tot leves, & indiscretos spiritus, tot capita, quæ effutiant, quidquid venit in buccam, quæque totum condemnant, quod non intelligunt? Jam centies te damnarunt, priusquam modum inveneris, vel semel iis ostendendi, & proponendi tuum rectum modum agendi. Hoc est

mar-

martyrium sapientum, quod nempe judi-
cari debeant nescio à quibus bardis, & a-
nimis vilibus, qui omnia carpunt, quæ sta-
tim non intelligunt.

III. Mundus refertus est indiscretis, vel
invidis, adeo ut quamvis omnibus exactè
coneris satisfacere, omnia æqualiter divi-
dere; attamen nunquam contentabis eum,
cui sua invidia est zelus, sua passio ratio.
Quò melius tua facis, eò acrius te laceffent
invidi, & dicent tuam sapientiam nil aliud
esse, quam dolum, tuam circumspectio-
nem traducent, ut nimiam conniventiam,
tuam candorem velut minimam simplici-
tatem, tuam devotionem velut simulatio-
nem; tuam amicitiam tanquam adulatio-
nem & palpum; tuam scientiam velut
ignorantiam; tuam eloquentiam velut
garrulitatem, & blaterationem. Quomodo
ergo pacabis hanc Sirenem, hanc Tigrim
invidiæ, quæ omnia convertit in venenum,
& solis calumniis, & criminationibus vi-
ctitat? S. Paulus, nunquam potuit ef-
fugere tyrannidem hujus invidiæ, &
invidi eum semper insectari sunt, cum-
que perdere studuerunt. CHRISTUS

E 5

JESUS

JESUS amisit vitam, eò quod invidia Synagogæ splendorem virtutum ejus sufferre non potuit: *Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? &c.*

IV. Quomodo speres te unquam contentaturum quædam capita phantastica, quibus non poteris satisfacere, nisi omnes probos offendas, & reliquos omnes contristes? Quid quæso facies? Si bene tua facies, sapientes te suspicient; sed ille fungus, ille stupidus, ille hypocondriacus dentibus te proscindet, & solus plura contra te effutiet, quàm omnes sapientes & prudentes in tui adferent defensionem. Verum quidem est, quod ab eo stet injustitia, sed interim tuum factum mille criminationibus infestabit, & fatuus capacior est ad incendendam domum, quàm sint centum sapientes ad flammam extinguendas. Globus explosus à stulto non minus occidit, quàm globus explosus à sensato.

V. Dum aliquis incidit in homines, qui nullum alium sequuntur, quàm suas passiones, qui nil aliud consulunt, quàm

quàm suum pervicax, & nasutum cerebrum, qui omnia quæ per phantasiam eorum transeunt, suspiciunt velut oracula, qui passionem venerantur velut rationem, stultam imaginationem æstimant zelum, qui adeo sunt dementati ab amore proprio, qui quidquid faciunt, existimant esse voluntatem præcisam Dei, qui se in omnibus putant quærere gloriam Dei, cum re ipsa decipiantur, & illudantur: quomodo iis satisfacere poterit? Non est alius modus, quàm ut quis in omnibus iis condescendat. Hoc autem nequit fieri absque læsione conscientia, offensione Dei, fomentatione illusionis hominis, qui actus, & excæcatus ab amore proprio vult, ut omnia fiant juxta propriam phantasiam. Quod si dicas eum decipi, confestim est in fermento, & bile inflammatur.

VI. Quod si duo à te petant eandem rem, quam uni soli dare possis; quomodo utrique satisfacies? DEUS solus hoc facere potest, & nescio, an sine maximo miraculo. Quod si Deus velit concedere S. Joanni sedem à dextris Christi, & S.

Jacobo sedem à sinistris, confestim reliqui Apostoli murmurant. Quod si illam neget, statim illi, eorumque mater repletur amaritudine, & summa mortificatione. Quid ergo facies, ut utrumque contentes? S. Petrus abit in hanc sententiam, S. Paulus in contrariam, judicatque S. Petrum reprehensione dignum. Descendat de coelo S. Michaël Archangelus, & suum sensum aperiat, quia nunquam uni gratificabitur, quin alterum sit offensurus: nisi S. Petrus ex humilitate suam opinionem deponat, & alteri cedat. Ast enim hoc supposito, quid S. Petrus sequens suum judicium, & lumen naturale sui intellectus non dixisset?

VII. Homines sunt adeo cerebrosi, ut ipsimet sæpe nesciant, quid velint. Audiamus ipsummet Christum. Venit Joannes, neque edens, neque bibens, & eum criminantur esse veneficum. Filius hominis velut alii bibit, & comedit, & eum cavillantur esse potato-rem. Quid ergo factu opus, ut capitibus tam pervicacibus satisfiat? Re-
vera

vera maximo mœrore afficerentur, si aliquis conaretur iis satisfacere; nam meliori & potiori parte totius vitæ sunt desolata, male contenta, & omnia carpunt, ac sugillant. Duo præclarissimi viri totius mundi Jesus Christus, & S. Joannes hoc non potuerunt facere, adeoque tu temerarius sis, si speres te hoc facere posse, omnibusque absque eo, quod transilias terminos æqui, ac honesti, gratificari.

VIII. Prædicat Christus, & nonnulli in-
quiunt, nullum unquam auditum, qui tam
divinè loqueretur, alii mussitant, & tacitè
queruntur dicendo, illum suis prædicatio-
nibus suscitare gentes, nullumque meliori
modo aperuisse viam, qua populus rebel-
laret, & in periculosissimam seditionem
excitaretur. O Deus! Et quid factu opus,
ut spiritus adeo oppositi, & omninò con-
trarii quietentur? Idem Christus centena
& millena patrat miracula. Aliqui rapiun-
tur ab ejus vultu, eumque adorant, alii
proclamant eum Dæmoniacum, atheum,
qui nulli nec Moyse, nec Deo credit.
Quod si ergo patret miracula, vocabitur
Magus, veneficus. Quod si ea non patret,

vocabitur filius fabri, homo vilissimus. Eheu! Et quid unquam fieri possit, ut omnibus satisfiat? Quod si sapientia increata, & incarnata omnibus gratificari non potuit: quomodo ille vefanus sibi imaginetur se hoc facere posse, aut quomodo dicet, sibi magnam fieri injuriam, si totus mundus clamet sibi ab eo non plenè satisfactum? O vanitatem vefanam, & dementem præsumptionem?

IX. Sæpe evenit, unum ab altero non intelligi, & exinde quandoque opiniones irreconciliabiles oriuntur. Quilibet pro se habet rationem; nulli tamen favet justitia. Non tibi arroga gloriam, vel ut melius dicam, vanitatem, quod possis reperire modum toti mundo satisfaciendi. S. Epiphanius dicit se nunquam potuisse supportare Origenistas. S. Chrysostomus reponit, ab eo semper condemnandos innocentes cum peccatoribus. S. Epiphanius addit, quod nomen peccatoris adeo sit infame, & peccatum adeo sit foedum, ut absque mora hæc vipera Ecclesiæ opprimi, & extingui debeat. S. Chrysostomus replicat bonum Judicem nullum condemnare re-

um,

um, nisi prius delictum proprio ore fateatur. S. Epiphanius intimulat S. Chryso-
stomum nimia moderationis; S. Chryso-
stomus è contra S. Epiphanium traducit ni-
mis præcocem, ferventem, & qui non det
locum veritati, nec habeat patientiam, ut
illam audiat. Quid, inquit Epiphanius,
patientia? Hæc re ipsa est indulgentia, &
dissimulatio. Quid dissimulatio? replicat
alter; ut dicam quod res est: hæc est præ-
cipitancia. An ergo metuas, ne condemnes
hæreticos, nec in minimo timeas, quod
unum præ altero, innocentem pro reo
condemnes? Video, te propendere in par-
tes Origenis, & vereor, ne stes pro inimi-
cis veritatis. Bene bene, inquit Epipha-
nius, ego ab eo, & ex parte Dei tibi denun-
cio, te non moriturum Constantinopoli,
sed in mari, in exilio. Bene, respondebat
Chrysostomus, ego ex parte ejusdem tibi
prædico, te non perventurum ad tuam Di-
occesin, & non minus moriturum in mari,
quàm ego.

Ambo erant Sancti, ambo prophetiza-
runt, ambo habuerunt aliquam ratio-
nem, uterque videbatur aliquàlter errare,

ver-

verbo, omnia sic evenerunt, & uterque in mari periit. Nunc vade, & hoc concilia, dicasque quid velis, & vide, num utriusque satisfacias, & an non debeas candidè fateri, omnes quantumvis forent sancti, contentari non posse. Hoc est dispositio divinæ providentiæ, hoc permittentis, ut Sancti sibi ipsis diffidant, sese profunde humiliant, agnoscant suam debilitatem, propriis opinionibus nimis pervicaciter non adhareant, timentes ne decipiantur, & se ipsos quærant.

X. Cassianus inquit, Deum noluisse Angelos præficere hominibus, eò quod certissimum sit, illos beatos Spiritus non contentaturos suos subditos, & fortè minùs quàm eos contentent homines. Quod si enim voluissent adstringere, & duriusculè tractare homines, statim iis fuisset objectum : Angeli bene hæc dicere possunt, cum enim sint incorporei ; speculativè tantùm quid sit debilitas corporis sciunt. Aliud est esse miserum hominem, aliud impassibilem, & gloriosum Spiritum. Angeli nesciunt, quid sit tentatio, necessitas, quid sit habere vicinum inimicum. Sunt impeccabiles,

cabiles, & certi de sua salute. Unus Novitius spatio horæ plura dabit sana consilia, quàm Generalis omnium religionum spatio centum annorum executioni mandare possit. Verbo ut finiam, experientia humanarum miseriarum modum regendi homines docere debet; cum & ipsum Verbum Incarnatum dicat, quod ex iis, quæ pertulit, obedientiam, & modum bene regendi homines didicerit. Quod si Seraphim non audeat sibi polliceri, quod cuivis sit satisfactorius: quomodo id homo sua debili, & imperfectâ scientiâ gubernandi sperare possit.

XI. Dum S. Bernardus miracula patre inciperet, ejus patruelis Andreas, ejusque frater eum vehementer, & valde importunè infestabant. Alii Monachi instabant, hac occasione uteretur dono miraculorum tanta liberalitate à Deo sibi concesso; sed quid vir Dei faciat? An patret miracula? Patruelis, & frater pileum tam onerosum ei conficient, tantam temeritatem capiti ejus impingent, ut lachrymas oculis ejus sint excussuri, cum pudore, & confusione sint suffusuri, & velut præsumptuo-

ptuo-

ptuosum traducturi. Quod si miracula non patret, Monachi cavillabuntur, quod ex respectu humano Deo servire desinat, decorem sui ordinis negligat, & ut gratificetur duobus hominibus, omnes Angelos, & reliquos homines offendat. Quid ergo hic faciet Agnus, cum quocunque se vertat, aliquem offendere debeat? Vade nunc, & tibi persuade, te adeo sapientem, circumspectum esse, quod inventurus sis modum omnibus tuis subditis satisfaciendi. Fateri debes, quod nimium de te sentias, dum tanta præsumis de tuo modo agendi. Experientia sat citò tuam simplicitatem deteget.

XII. Et qualiter regas, aut quâ manu duces capita suspiciosa hypocondriaca, phantastica? Spiritus nigri, & fuliginosi, qui suum miserum cerebrum offuscant, proponunt chymæras, eosque æstimant Evangelia, quidquid facis sinistrè interpretantur, & imponent, quæ nunquam somniasti. Candor sincerissimus tuarum intentionum iis videbitur niger, & plenus machinationibus, & molitionibus.

Quod

Quod si iis gratificeris, te vilipendunt. Si opinioni tuæ aliquantisper insistas, aversionem internam erga te concipient. Sive eos alloquaris, sive non, non nisi cum molestia eos devincies. Hi cardui non tanguntur absque eo quod pungant, & manum decorticent.

XIII. Verum enim verò, hæc impossibilitas adeo evidens est, ut qui eam in dubium trahit, suspicionem ingerat, num habeat sensum communem, iudicium solidum. Dic, sodes, an sit possibile, quod homo, qui regit multos, quorum aliqui sunt omnino ignei, alij plumbei, alij terrei; quorum aliqui moventur celeritate venti, alij pedem è terra non sublevabunt, esto omnes trochleas, quas artes Mechanicæ invenerunt, adhibeas. Quidquid faciat, omnibus satisfacere queat? Unus dicet eum esse nimis præcocem, & præcipitem, qui omnia vult in momento, qui agenda non considerat: alij eum traducunt velut lentum, qui in mille gyros distenditur, qui nullum opus quantumvis multum sudet, ad finem deducit. Quot subditos quis habet, tot sunt mundi, quorum quilibet ab alio differt. Et quis inveniat

mo-

modum sistendi fluxum, & refluxum maris, cursum ventorum, ardorem ignis, tremores terræ, & quod pejus omnibus est, morem gubernandi capita hominum, quæ sunt Triton, bractea; seu Gallus campanilis.

XIV. Certus sis, illos, qui sunt magis spirituales, nisi oppidò sibi invigilent, esse magis refractarios, & difficilius aliis regi. Sunt pervicaces in suis conceptibus, obstinati in resolutionibus, pertinaces in suis luminibus, nec est modus coërcendi hunc Chamæleuntem, & impediendi, ne in suis perpetuis inconstantibus constantissimus sit. Monasterium S. Abbatis Popponis in duas factiones distrahebatur; nonnulli eum criminabantur prodigum, utpote suis magnis profusionibus, largis eleëmofynis sanctam paupertatem destruentem. Alii dicebant charitatem ejus fuisse felicitatem illius ædis, ita ut quò plura daret, eò plura à Deo reciperet. Sanctus ille vir valde perplexus hærebat, & nesciebat, quid ageret: si stipem erogaret, clamabant: si eam non daret, altiùs vociferabantur. Quid ergo faceret ille sanctus homo? Atleverabat, se non

non angendum, nec curaturum, dummodo Deus, prudentes, probi contenti essent, & magnum esse scelus sese omnibus velle attemperare, & quibusdam nasutulis gratificari. Verbo, ut alibi dixi, murmuratoribus dicebat : *Si debeo damnari, propter nimiam charitatem damnari volo.* Cum dicatis me damnandum, non renuo, eò quod fecerim ea, quæ Deus mandat, & Sancti consulunt.

XV. Et quis omnibus majorem satisfactionem dare debuit, quàm S. Franciscus, qui suam regulam à Christo acceperat, quique gubernabat juxta regulas Spiritus Sancti? Interim bonus Sanctus abdicare debuit Generalatum ob causam, quam ipsemet allegavit, & ego justis ex causis reticeo. Interim hic Seraphim fatebatur, magno se affici cruciatu, quod sufferre deberet contradictiones fratris Eliæ, & nonnullorum aliorum, qui suum genium illi sanctos simplicitati, ejusque magnæ austeritati attemperare non poterant. Nunc vade, & præsume te facturum id, quod S. Franciscus corpore transforato à quinque gloriefissimis plagis, ore illo referto Spiritu

ritu

ritu Sancto, corde toto inflammato, vel ut melius dicam, amore divino transformato in cor, ejusque pectori in viscerato, in hoc mundo facere non potuit. Sicut Septentrio est pars mundi, quamvis valde aspera, & malefica; ita contradictio est pars essentialis nostræ humanitatis, atque in sanctitate floreat, aquilo furiosæ contradictionis vehementer furere debet.

XVI. Et quàm non sint simplices illi, qui mirantur unum non posse omnes contentare, cum nec Seraphim hoc facere possit? An putetis, dum Angelus stetit solē, ut obediret Josue, omnibus placuisse? Josue quidē fuit optimè contentus, & totus ejus exercitus corde læto laudabat Deum. Verùm hostes quos insectabatur, diris devovebāt solem, & Angelum, & forsā Deum abnegabant. Ipsimet prohi, dispersi per mundū querelis laceſcebant naturam, & eum qui tam diu sistebat Solem; nam valde moleſtābat, & cruciabat illos, quorum caput rectè impetebant, & quos radij tam proluxæ, & urentis meridiei urebant. A deo verum est, neminem posse placere multitudini, in qua personæ tam diversæ habēt commoda, naturas tam contrarias, lumina cœlestia tam disparia.

XVII. An

XVII. An unquam perpendisti Dominam Sanctissimam, quæ erat ipsa benignitas, & mater Divinæ Sapientiæ, nunquã potuisse omnibus satisfacere, etiam illi, cui debebat aliquam obedientiam, & à quo tenerè amabatur? Dum Angelo Gabriele nunciante didicit se futuram matrem Verbi æterni, & hic ei dixit ne vel verbo suo sancto Sponso Joseph mysterium insinuaret; Sanctus Vir videns sanctissimam Virginem esse gravidã, tam profundo mœrore confectus, tanto cruciatu animi anxius est, ut nescirit, quid facere deberet. An eam desereret? sed satius desereret Paradisum. An eam nõ desereret? sed quid dicet mundus videns eam imprægnatam, nesciens à quo? An eam alloquatur? Sed quid dicet? An nullum verbũ ei dicat? Cor sentiet crepari, bonusque vir nescit, ubi sit, & quid facere debeat.

Ex altera parte an nostra Domina eum nõ alloquatur? si hoc faciat, violabit secretum, offendet Deum, qui volebat, ne vel verbo arcanum proderet. An nihil dicat? Hoc est magnum martyrium, & valde cruciabitur, videns suum sponsum tot angustiis torqueri, è quibus verbo eum possit libe-

libe-

liberare; & tamen non audeat. Viden' ergo, qualiter ambo innocenter desolati sint. Nostra Domina iudicabat illum Sanctum, qui erat testis irrefragabilis suæ vitæ aliud non potuisse iudicare, quàm quod illud opus esset effectus extraordinarius Dei. S. Josephus assererat suam charam Sponsam facillimè absque ullo dispendio duobus verbis illud Mysterium revelare posse. Et profectò nisi Angelus ex parte Dei S. Josephum informasset, nescio, quid non resolvisset, & quid non evenire potuisset. Non rarò evenit, ut superior aliquid faciat, nec tamen causas & motiva manifestare possit, vel debeat; nam quandoque obstrictus erit sigillo inviolabilis secreti, adeoque si aliquid dicat, præter violationem secreti, forsan totum negotium destruet, & pessimos effectus producet. Quid ergo faciat in tot angustiis constitutus? an suam mentem candidè aperiatur? sed secretum frangit, omnia destruit, & pro eo quod minimum defectum emendet, forsan majorem committet. An nihil dicat, & faciat, quod æquum iudicat? subditus hoc iudicabit dissimulationem, prætextum;

di-

dicet, quod nullam erga eum habeat confidentiam, quod agat dolosè, fraudulenter; quod non sit sincerus, candidus, sed versipellis. Quid ergo faciat miser superior? quod si loquatur, offendit Deum, violat secretum, prostituit suam conscientiam. Quod si taceat, subditus summo opere affligitur, ita ut nisi adveniat aliquis S. Gabriel, quædam sancta inspiratio, & diem producat in illo misero tenebris involuto, & omnia illa dubia diluat, superior quamvis esset Seraphim, cuius satisfacere nequeat.

XVIII. Nunc capio, cur S. Paulus tam dilucidè dixerit: Si conarer hominibus placere, sanè non essem bonus servus mei Domini Christi JESU. Nam dantur subditi naturæ tam malæ, vel ob aliquam passionem, quæ prædominatur, adeo inordinati, ut contentari nequeant, nisi Christus, & probiores, qui in Communitate degunt, offendantur. Hæc itaque est consolatio virorum sanctorum, & etiam fuit S. Bernardi, qui videns suas actiones in sinistram partem trahi, crebrò dicebat: *Bernarde, audiant man-*

F *suæ,*

sueti, & latentur, & sufficit nobis: actiones meæ cribrentur, judicentur à personis benignis, à capitibus mansuetis, suavibus, impassionatis; nam si boni mea acta approbent, & rata habeant, reliquos nil æstimo, nec aliquid ulterius in hoc mundo desidero.

XIX. Ast enim verò, aliud extremum summopere cavendum est, nempe ut dum omnibus satisfieri nequit, Superior nulli gratificari conetur; quamvis enim subdito non semper injuria inferatur, attamen sæpe offenditur, & Superior ex parte sua injuriam committit, vel quia non est bene informatus, vel quia nimis excandescit, vel quia nimis facilem fidem adhibuit delatori, qui quamvis rem æquam se facere putet; attamen defectum nimis exaggeravit, & muscam vendidit pro elephante; vel quia tandem ob aliquam impatientiam, naturam aliquam tetricam torvè, morosè, durè subditos alloquitur, aut ferum, immanem erga eos se exhibet. Et profectò hæc materia est maximi momenti; cum enim Sancti sint homines sicut alij, quamvis quæ Sancti actiones valde perfe-

ctas

Etas producant; attamen quà hominibus
iis quandoque aliquid elabatur, quod hu-
manum sapit. Porrò sicut subditi inde-
center ponderant hanc impotentiam eo-
rum humanæ conditionis, ut omnes eo-
rum defectus propalent; ita valde decen-
ter, & prudenter superior absque ullo fu-
co agnoscit se esse hominem impotem, de-
fectuosum, & humiliter, ac verè fatetur, se
esse imperfectionibus obnoxium, seque
inculpabiliter posse errare, & in multis de-
ficere. Hoc moderamine Deo gratifica-
bitur per suam humilitatem, bonis per su-
am charitatem, imperfectioribus per suam
impatientiam, & longanimitatem. Porrò
quamvis non omnes perfectè contentet;
attamen hoc solatio perfunditur, quod e-
jus regimen, modus agendi sit futurus gra-
tus sapientibus, & sensatis, qui Deum
benedicent, quodque nihil sine circum-
specto sensu suorum ordinariorum Con-
sultorum, & prudentiorum ædis gesse-
rit.

XX. Et præterquam quod moraliter sit
impossibile cunctis placere, & omni-
bus satisfacere: attamen ignoro, an,
F 2 dato

dato quod hoc esset impossibile, quis tam ardentè desiderare debeat, ut omnibus gratificetur, & sese eviscerare, ut hoc fiat. Imitari in regimine Deum, facere ea, quæ sensati faciendâ judicât, ad hoc ut boni Religiosi contententur, est res optima, & æquum est, ut omni conatu quis hoc obtinere conetur; cor sedulò, & exactè purgetur, intentio rectificetur, ne in hoc aliud quæratur, quàm Deus, facere id, quod exigit obligatio muneris. Verùm angî, cruciari, affligi, si aliquis casualiter offendatur, animum despondere, deserere suavitatem, benignitatem, meo sensu sapit aliquam impuram intentionem, inordinatum affectum, aliqualem amorem proprium. Facere omnia, quæ humanitùs sunt possibile, ut quis omnibus seruiat, satisfaciat; idcirco supportare omnes sinistros incursus, millenas calamitates, contradictiones, mortificationes, nec tamen desistere à bono cœpto, est sanè virtus eminens, & cor verè Apostolicum. Ut autem clariùs elucescat, num tam ferventer exoptare debeamus, ut toti mundo satisfaciamus, & quænam utilitas elici-

eliciatur ex contradictionibus, oportet laborem subire legendi Caput sequens, in quo videbimus effectum incredibilem providentiæ Dei, & stratagemata ineffabilis sapientiæ, consilij, & dispositionis ejusdem.

XXI En verum & infallibile signum tuæ fidelitatis erga Deum, impuritatis tui cordis, & subjectionis, quâ subes tuo amoris proprio? Dum aliquis desperat, & absolute non vult amplius regere, sed regimen in quemlibet alium transferre; dum aliquis queritur, se servire ingratis, laborare pro gente, quæ nunquam contentatur, quæ nullam gratiam, nullam recognitionem rependit iis, qui sudant, ut iis serviant. Dum aliquis autumat maximum esse cruciatum in mundo, quod nemo de iis cogitet, rem esse intolerandam non nisi malum pro bono recipere, regimen esse crucem insupportabilem, ipsosmet Sanctos illud abhorruisse, nos tutò posse eos imitari, & constanter reluctari, ne ad regimen applicemur. Hic discursus totus refertus est amore proprio, & magnam impuritatem cordis luculenter testatur;

ita ut possimus ita constitutum sic affari:
Vir dilecte, tu gubernare vis, ut homines
se tibi devinctos agnoscant, ut habeas cre-
aturas, ut celebreris velut Phœnix homi-
num, & eminentis homo, qui modum to-
tum mundum contentandi invenit. An
hoc præmium à tuis laboribus expectes?
An tibi, & non potius Deo gubernes?
An autumes eum magnum oblectamen-
tum sensisse in bajulatione crucis, & hæ-
sione in eadem, ita ut nec ad totum mun-
dum salvandum ex ea descendere volue-
rit, cum sic Deo placitum fuerit? E con-
tra nil est eminentius, quàm quod homo
portet crucem regiminis purè propter
Deum, præter Deum nil quærat, nil spe-
ctet, nil prætendat, ei solùm obtemperet,
& omnem suum gustum in arâ aureâ obe-
dientix immolet. An S. Paulus abdicavit
Apostolatam, eò quod totus mundus
contra eum insurrexerit? An S. Petrus ab-
jecit claves, eò quod Nero eum in crucem
agere voluerit? sanè virtus pura in mundo
valde rara est, & perpauca veri, & fideles
Servi Dei inveniuntur.

XXII. Deum oro, meæ simplicitati ignoscat. Et an aliquid adducere possim, quo efficacius probem, & decidam hanc quæstionem, quàm si dicam, quod magnus Deus, nisi patret miraculum, nihil quasi faciat, quod suos contradictores non habeat? Quod si Deus non omnibus satisfaciat, quis omnes contentet? Deus decem dedit mandata, & hæc à paucis observantur; reliqui ea pedibus conculcant, & pro uno adoratore Dei numerabis decem, qui eum abnegant, & suis blasphemis proscindunt. Creavit Angelos, & tertia pars rebellavit, nec potuit ferre, quod Verbum incarnaretur, & potius naturæ humanæ, quàm angelicæ uniretur. Vult exterminare Hebræos, & Moyses se opponit, & absolutè urget, vel se destruendum, vel populo parcendum. Serenitate oblectat, & flagitatur pluvia. Pluit, & serena postulatur aura. Faciat Deus quidquid velit, erit qui cavillabitur, & aliud desiderabit. Pater donat suum filium, & an putes, nil hic esse, quod possit taxari? Oggeri potest, cur eum non misit citius? alius replicabit, cur eum non misit tardius?

Cur eum voluit nasci inter Judæos, populum indignissimum totius mundi? Cur editus fuit in lucem in stabulo? An faber lignarius, & nemo alius debuit esse sponsus ejus matris, pater putativus, & nutritius ejus filij? Quod si debuit mori, an non morte minus ignominiosâ, dolorosâ affici potuit? Et qualem gentem evexit ad Apostolatam? faciem hominum, luttum platearum. Et eheu! an fuerint oratam foetida, quæ hæc omnia, & multò pejora tot horrendis blasphemis evomuerunt, & maneat impunita? Deus hæc omnia videt, & suffert, nec idcirco lumen Solis genti tam maledictæ unquam subtrahit. Vade ergo, & spera quod possis totum mundum contentare, cum magnus Deus cœli, qui solus hoc facere potest, id non faciat, sed ordinem suæ divinæ providentiæ currere permittat.

✠

CAPUT